

Subsidieovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en Archiefpunt over de werking van Archiefpunt als cultureel-erfgoedorganisatie met een dienstverlenende rol op landelijk niveau voor de beleidsperiode 2024-2028

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, voor wie optreedt de heer Jan Jambon, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

en

Arhiefpunt vzw, vertegenwoordigd door Ann Mares, voorzitter en Yvon Eikenaar, coördinator;

KWAMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en beleidskader

Afdeling 1 Definities

Artikel 1. In deze subsidieovereenkomst wordt verstaan onder:

- 1° Cultureelerfgoeddecreet: Decreet van 23 december 2021 houdende de ondersteuning van cultureelerfgoedwerking;
- 2° Uitvoeringsbesluit: Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021;
- 3° Strategische Visienota voor Cultureel Erfgoed: de Strategische Visienota voor Cultureel Erfgoed van minister Jan Jambon, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31 maart 2021;
- 4° Administratie: de administratieve dienst, bevoegd voor de uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet, met name het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Afdeling 2 Voorwerp van de subsidieovereenkomst

Art. 2. De subsidieovereenkomst volgt uit de beslissing van de Vlaamse Regering van 29 september 2023 over de werkingssubsidies voor de beleidsperiode 2024-2028.

De subsidieovereenkomst verduidelijkt waarvoor de Vlaamse Regering een werkingssubsidie toekent aan Archiefpunt als cultureel-erfgoedorganisatie met een dienstverlenende rol op landelijk niveau.

Afdeling 3. Duur van de subsidieovereenkomst

Art. 3. De subsidieovereenkomst wordt gesloten voor een beleidsperiode van vijf jaar, die start op 1 januari 2024 en eindigt op 31 december 2028.

Hoofdstuk 2. Doelstellingen en aandachtspunten

Afdeling 1. Decretale doelstelling waarvoor de subsidie wordt toegekend

Art. 4. Archiefpunt neemt een dienstverlenende rol op landelijk niveau op voor privéarchieven en -collecties in Vlaanderen en Brussel. Archiefpunt realiseert daarvoor de doelstellingen zoals bepaald in artikel 5 van deze overeenkomst.

Afdeling 2. Doelstellingen

Art. 5. Archiefpunt voert gedurende de beleidsperiode onderstaande doelstellingen uit. De doelstellingen zijn gebaseerd op de ingediende aanvraag 2024-2028. De doelstellingen houden rekening met het advies en de geformuleerde aandachtspunten in de beslissing van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 2.

1. De Archiefbank wordt verder uitgebouwd als een performante en duurzame referentiedatabank en instrument voor een optimale ontsluiting van informatie over privéarchieven en collecties in Vlaanderen en Brussel.
 - 1.1. Door informatie over privéarchieven en collecties participatief in kaart te brengen, te registreren, te verrijken en te contextualiseren, verbetert de zicht- en vindbaarheid ervan voor verschillende doelgroepen.
Hiervoor wordt ingezet op meer toeleiden en ondersteunen van gebruikers en erfgoedbeheerders onder meer door directe bijstand, handleidingen, (video) tutorials, vormingen, een dashboard en rapporteringstool.
 - 1.2. Informatiezoekers krijgen toegang tot een zo ruim mogelijk aanbod van informatie over privéarchieven en collecties en vinden de gezochte informatie op een eenvoudige manier. Hiervoor wordt ingezet op gebruikersonderzoek om te kunnen inspelen op de noden, op gerichte en diverse communicatie, op het actief betrekken van gebruikers en op optimalisering van de zoekfuncties.
 - 1.3. Door het vergemakkelijken van het (her)gebruik en het valoriseren van de maatschappelijke waarde van privéarchieven en collecties worden meer diverse eindgebruikers bereikt. Hiervoor wordt ingezet op open data, op het delen/uitwisselen van expertise, op het verhogen op waarderingstrajecten, aansluiting bij andere platformen, op API en persistente URI's.
 - 1.4. Door Archiefbank in te schakelen in het digitale culturele ecosysteem en het gebruik van (inter)nationale standaarden worden metadata eenvoudig en duurzaam uitgewisseld. Daardoor versterken connecties tussen culturele organisaties, platformen en domeinen en wordt een groter publiek bereikt.
Hiervoor wordt ingezet op automatische uitwisselingen en actualiseringen van de informatie door API-koppelingen, door gebruik van standaarden en door afstemming op andere databanken.
2. Het concretiseren van de rol en opdracht als dienstverlener en makelaar voor een lerend netwerk, zodat verbreding, verbinding en verdieping van partnerships en diverse culturele en maatschappelijke actoren en sectoren adequaat verbeteren.
 - 2.1. Als laagdrempelig en toegankelijk aanspreekpunt bevordert Archiefpunt de zelfredzaamheid bij de cultureel erfgoedgemeenschappen en begeleidt hen bij de ontzorging, waardoor ze beter zorg dragen voor hun erfgoed en het optimaal valoriseren voor diverse doeleinden. Hiervoor wordt ingezet op adviseren en begeleiden via helpdesk, vormingen, educatieve filmpjes en op een informatieuitwisselingsplatform. De werkgroep 'herbestemmen' adviseert bij vragen en begeleidt herbestemmingen.
 - 2.2. Het faciliteren van kenniscreatie bij culturele en maatschappelijke actoren en sectoren stimuleert hen tot uitwisseling en samenwerking, zet hen aan tot meer actieve partnerships om zo in openheid en collegialiteit een complementair verhaal te ontwikkelen.
Hiervoor wordt ingezet op deelname aan relevante projecten en werk- en klankbordgroepen,

zoals het Archievenoverleg als overlegplatform voor de landelijke en bovenlokale archieven, AIDA-netwerk, TRACKS, enz. Door betrokken te zijn bij het PULSE-netwerk en de werking van organisaties zoals 'Hands-on inclusion' doet Archiefpunt kennis op rond duurzaamheid en inclusiviteit die als 'best-practices' worden gedeeld met de sector.

2.3. Het aanmoedigen en versterken van de digitale transformatie van niet professionele archiefvormers en beheerders, rekening houdend met hun diverse digitale maturiteit en vertrekkend vanuit een netwerkmodel.

Hiervoor wordt ingezet op ondersteuning via vormingen en een FAQ.

2.4. Inzetten op de verhoging van de maatschappelijke en in het bijzonder de culturele relevantie van privéarchieven en collecties in Vlaanderen en Brussel.

Hiervoor wordt ingezet op campagnes en programma's en heel specifiek op egodocumenten. Gezamenlijke initiatieven ontwikkelen, o.m. projecten, webtentoonstellingen en valorisatieprojecten, maar ook een activiteit op Internationale Archiefvandaag.

3. Archiefpunt positioneert zich als een open en geëngageerde dienstverlenende organisatie die kwaliteitsvol en duurzaam werkt en haar cultureel erfgoedgemeenschappen betreft, verbindt en versterkt.

3.1. Archiefpunt werkt verder aan een (interne) open, integere organisatiecultuur en structuur, met een (externe) herkenbare identiteit en een verhoogde slagkracht.

Hiervoor wordt ingezet op een participatieve en open beleidscultuur, integrale kwaliteitszorg en evaluaties, expertise verhogen van het team en de uitbouw van een vrijwilligerswerking. Hierbij hoort een proactieve benadering van het netwerk door middel van de 'Archiefpunt on Tour'-campagne en het uitbouwen van connecties met het onderwijs via gastlessen en het aanbieden van stageplaatsen.

3.2. Archiefpunt ontwikkelt een brede, open en gevarieerde communicatie en promotiestrategie.

Hiervoor wordt ingezet op de uitwerking van een sterke visuele identiteit en een communicatieplan en vervolgens brede en gerichte campagnes. Daarbij wordt onder meer de nieuwsbrief een belangrijk instrument, maar ook communicatie op sociale media. Deze worden gebruikt om de archiefsector te vertegenwoordigen en de Vlaamse en Brusselse archieven in de kijker te zetten op een vernieuwende, laagdrempelige en inclusieve manier.

3.3. Archiefpunt realiseert een kwaliteitsvolle digitale strategie.

Hiervoor wordt ingezet op de evaluatie van de kwaliteit en performantie van de databank en website, en van de verhouding met de technische partners. Er wordt ook gestreefd naar het behalen van een Core Trust Seal en naar sterke digitale competenties van de medewerkers.

3.4. Archiefpunt beheert haar eigen archief duurzaam.

Hiervoor wordt ingezet op het uitwerken van een visie en beleid hierrond en op het op punt stellen van het eigen archief.

Afdeling 3. Aandachtspunten

Art. 6. De Vlaamse Regering formuleerde bij haar beslissing volgende generieke aandachtspunten:

- 1° Blijf bij de uitvoering van de werking aandacht hebben voor de beleidsprioriteiten en aandachtspunten van de Strategische Visienota Cultureel Erfgoed.
- 2° Hou de financiering van de organisatie op peil. De extra ondersteuning door Vlaanderen mag niet tot gevolg hebben dat de inrichtende macht haar inbreng vermindert.
- 3° Stem het digitale beleid van de organisatie af met de overkoepelende Vlaamse initiatieven op het vlak van digitalisering.

De Vlaamse Regering formuleerde bij haar beslissing volgende specifieke aandachtspunten:

- 1° maak een duidelijker onderscheid tussen erfgoedbeheerders en eindgebruikers van de databank in de dienstverlening (en heb voldoende aandacht voor het bedienen van de eindgebruikers van de databank);

- 2° zet nog sterker in op proactief (net)werken, naast de focus op de eerder passieve ondersteuning en adviesverlening;
- 3° zorg voor een bredere invulling van 'diversiteit', 'duurzaamheid' en 'digitalisering'. Koppel deze aan concrete acties met een duidelijke finaliteit en impact.

Archiefpunt engageert zich om, bij de uitvoering van deze overeenkomst, gevolg te geven aan deze aandachtspunten. Met de aandachtspunten werd rekening gehouden bij het bepalen van de doelstellingen in artikel 5.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over goed bestuur

Art. 7. Archiefpunt engageert zich om te voldoen aan de principes van goed bestuur, zoals bepaald in artikel 68 van het uitvoeringsbesluit bij het Cultureelerfgoeddecreet.

Hoofdstuk 4. Middelen

Afdeling 1. Subsidiebedrag

Art. 8. De Vlaamse Gemeenschap geeft in uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet en in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering een jaarlijkse werkingssubsidie van 494.000 euro voor de beleidsperiode 2024-2028 voor de uitvoering van deze subsidieovereenkomst.

Het subsidiebedrag kan eenzijdig door de subsidieverstrekker naar beneden worden bijgesteld wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen zoals bepaald door artikel 20 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

De werkingssubsidie van de Vlaamse Gemeenschap wordt toegekend ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten.

De werkingssubsidie wordt, binnen de perken van de jaarlijkse begrotingsdecreten, jaarlijks geïndexeerd zoals bepaald door artikel 86 van het Cultureelerfgoeddecreet.

Afdeling 2. Uitbetaling

Art. 9. De werkingssubsidie wordt, zoals bepaald door artikel 59 van het Uitvoeringsbesluit, jaarlijks beschikbaar gesteld in de vorm van twee voorschotten en een saldo:

- 1° een eerste voorschot van 45% van de werkingssubsidie die voor dat werkingsjaar is toegekend, wordt uitbetaald vanaf 1 februari;
- 2° een tweede voorschot van 45% van de werkingssubsidie die voor dat werkingsjaar is toegekend, wordt uitbetaald vanaf 1 juli;
- 3° het saldo van 10 % van de werkingssubsidie die voor dat werkingsjaar is toegekend, wordt uitbetaald na de uitvoering van het jaarlijkse toezicht.

Openstaande financiële verplichtingen ten opzichte van de Vlaamse Gemeenschap kunnen verrekend worden op de voorschotten en het saldo, vermeld in artikel 59, eerste lid van het Uitvoeringsbesluit.

Afdeling 3. Reserve

Art. 10. Bij het jaarlijkse toezicht stelt de administratie de reserves vast die ten laste van subsidies zijn aangelegd. Na afloop van de beleidsperiode worden de reserves, die niet voldoen aan de

bepalingen van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019, ingehouden door of teruggestort aan de Vlaamse overheid.

Conform artikel 72 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 gelden de volgende regels voor reservevorming:

- 1° Maximaal 20% van het op jaarbasis toegewezen subsidiebedrag kan worden aangewend voor de aanleg van reserves.
De totale gecumuleerde reserves kunnen maximaal 50% van het subsidiebedrag van de laatst gesubsidieerde werkingsperiode bedragen.
Na motivering kan in de subsidiebeslissing of de rechtsgrond ervan worden afgeweken van de hoger vermelde maximumpercentages.
- 2° Reserves die ten laste van subsidies aangelegd zijn conform 1°, mogen alleen worden aangewend voor de doelstelling waarvoor de initiële subsidie is toegekend.
- 3° Reserves die ten laste van de subsidie zijn aangelegd, worden teruggevorderd op het einde of bij de vervroegde stopzetting van de gesubsidieerde activiteit.
- 4° Een sociaal passief aanleggen ten laste van de subsidie kan alleen als er daarvoor in een rechtsgrond is voorzien in een decreet of reglementaire bepaling.

Hoofdstuk 5. Communicatie

Afdeling 1. Beschikbaar stellen van informatie

Art. 11. Beide partijen engageren zich om optimaal de informatie beschikbaar te stellen die van belang is voor de andere partij. Er wordt hierbij rekening gehouden met eventuele vertrouwelijkheid van informatie of de privacy. Beide partijen engageren zich om de andere partij zo vroeg mogelijk in te lichten bij evoluties of ontwikkelingen die voor de andere partij of voor de uitvoering van de overeenkomst van belang zijn.

Afdeling 2. Communicatieve Return

Art. 12. Archiefpunt moet, in uitvoering van artikel 35 van het Cultureelerfgoeddecreet, de steun van de Vlaamse Gemeenschap vermelden bij alle publieke communicatie in het kader van de cultureelerfgoedwerking door de standaard logo's en de bijbehorende tekst en baselines te gebruiken die zijn vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Afdeling 3. Openbaarmaking van de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten

Art. 13. Archiefpunt maakt de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten bekend. De organisatie maakt deze resultaten bekend via de website van de organisatie.

Afdeling 4. Gebruik van het Nederlands

Art. 14. Archiefpunt erkent het belang van het gebruik van het Nederlands bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Hoofdstuk 6. Toezicht en Evaluatie

Afdeling 1. Jaarlijkse verantwoording

Art. 15. Archiefpunt bezorgt jaarlijks uiterlijk op 1 april een verantwoording over het voorgaande jaar aan de administratie.

De jaarlijkse verantwoording bestaat uit:

1° een functionele verantwoording waarin gerapporteerd wordt over de doelstellingen waarvoor de werkingssubsidie is toegekend.

De functionele verantwoording mag de verantwoording zijn die ook voor het eigen bestuur wordt opgemaakt. Indien deze verantwoording een andere structuur heeft, wordt een duidelijke koppeling gemaakt met de doelstellingen in deze overeenkomst. De functionele verantwoording mag beknopt zijn. Het schetst kort de acties die werden gerealiseerd ter uitvoering van de doelstellingen. Een goede verantwoording beschrijft niet louter de acties maar geeft ook weer in hoeverre deze bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen en in welke mate de doelstellingen gerealiseerd zijn. Er wordt gevraagd om dit evaluerend aspect steeds op te nemen in de rapportage.

2° een financiële verantwoording die bestaat uit:

- a) de jaarrekening, die bestaat uit de balans, de resultatenrekening en de toelichting, van de rechtspersoon. De jaarrekening wordt opgesteld conform de standaardmodellen die de Nationale Bank van België ter beschikking stelt;
- b) het verslag van een erkende accountant of bedrijfsrevisor die niet betrokken is bij de dagelijkse werking van de organisatie, met commentaar bij de waarheidsgetrouwe weergave van de balans en de resultatenrekening;
- c) een overzicht van de individuele bezoldigingen, waarin de totale loonkost per werknemer vermeld wordt.

3° een lijst met beleidsrelevante gegevens, zoals voorzien in het model van het jaarverslag.

De jaarlijkse verantwoording verloopt via het digitaal subsidieportaal van de administratie.

Als er naast de werking waarvoor de organisatie op basis van het Cultureelerfgoeddecreet een werkingssubsidie ontvangt nog andere activiteiten worden georganiseerd, dan moet de gesubsidieerde werking zowel functioneel als financieel apart identificeerbaar zijn. Als dat niet blijkt uit de documenten vermeld in het tweede lid, wordt in voorkomend geval bij het functionele en financiële verslag een aparte rapportage bijgevoegd die betrekking heeft op de werking waarvoor de organisatie op basis van het Cultureelerfgoeddecreet een werkingssubsidie ontvangt.

Als Archiefpunt voor de uitvoering van de doelstellingen een beroep doet op een ondersteunende organisatie en deze organisatie een deel van de subsidie ontvangt, dienen de jaarrekening en eventuele andere relevante documenten van deze ondersteunende organisatie toegevoegd te worden aan de jaarlijkse verantwoording.

De administratie kan op ieder ogenblik aanvullende informatie en documenten vragen.

Afdeling 2. Jaarlijks toezicht op de werkingssubsidie

Art. 16. De administratie oefent een jaarlijks toezicht uit op de aanwending van de werkingssubsidie.

De administratie kan alle initiatieven nemen die ze nodig acht voor de uitoefening van het toezicht op de aanwending van de werkingssubsidie.

Afdeling 3. Evaluatie van de uitvoering van de subsidieovereenkomst

Art. 17. De administratie, eventueel bijgestaan door externe experts, voert minstens twee keer een evaluatie uit:

- 1° een tussentijdse evaluatie;
- 2° een eindevaluatie;

De tussentijdse evaluatie omvat een zakelijk-beheersmatige evaluatie en een inhoudelijke evaluatie van de doelstellingen en aandachtspunten. Bij de zakelijk-beheersmatige evaluatie wordt het engagement om te voldoen aan de principes van goed bestuur getoetst. De inhoudelijke evaluatie betreft een globale inschatting over de mate waarin de doelstellingen zoals vermeld in artikel 5 werden uitgevoerd.

De tussentijdse evaluatie gebeurt mede op basis van een zelfevaluatie door de organisatie. De administratie geeft daarover tijdig instructies. De bevindingen van de tussentijdse evaluatie worden meegedeeld uiterlijk zes maanden voor het indienen van een aanvraag voor een werkingssubsidie voor de volgende beleidsperiode.

De eindevaluatie wordt uitgevoerd na het indienen van de jaarlijkse verantwoording voor het laatste jaar van de beleidsperiode. De bevindingen van de eindevaluatie worden meegedeeld binnen twee maanden na de uitvoering van de eindevaluatie.

De administratie kan alle initiatieven nemen die ze nodig acht voor de evaluatie.

Afdeling 4. Participatie aan onderzoek

Art. 18. Archiefpunt engageert zich om deel te nemen aan onderzoek, georganiseerd door de administratie en steunpunten, met het oog op het verzamelen van beleidsrelevante informatie.

Archiefpunt verleent aan de Vlaamse Gemeenschap en steunpunten een kosteloos, niet-exclusief gebruiksrecht om de informatie die wordt opgevraagd in functie van de aanvraag, de verantwoording, en de evaluatie van de subsidie, met inbegrip van de documenten die er onderdeel van uitmaken en de intellectuele eigendomsrechten die erop rusten, geheel of gedeeltelijk te reproduceren en te delen. Op basis van dit gebruiksrecht kunnen de Vlaamse Gemeenschap en steunpunten deze informatie aanwenden om hun beleid voor te bereiden of te evalueren en om beleidsrelevant onderzoek uit te voeren, of uit te laten voeren. Dit gebruiksrecht is niet beperkt in de tijd noch in ruimte.

Afdeling 5. Delen van informatie

Art. 19. Indien in het kader van artikel 18 informatie wordt overgemaakt die persoonsgegevens bevat, zien de partijen erop toe dat hierbij steeds de bepalingen van Hoofdstuk 7 van het Cultureelerfgoeddecreet, en de principes van de Algemene Verordening Gegevensbescherming worden nageleefd.

Hoofdstuk 7. Sanctionering

Art. 20. Als er bij het jaarlijkse toezicht of de evaluatie ernstige tekortkomingen worden vastgesteld kunnen volgende maatregelen opgelegd worden, zoals bepaald in artikel 42 van het Cultureelerfgoeddecreet:

- 1° inhouding of terugvordering van een deel van of van de volledige toegekende werkingssubsidie;
- 2° definitieve stopzetting van de werkingssubsidie.

De maatregel die wordt opgelegd, staat in een redelijke verhouding tot de vastgestelde tekortkomingen.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Afdeling 1. Decretale kader

Art. 21. Deze subsidieovereenkomst wordt gesloten in uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet. De bepalingen in het Cultureelerfgoeddecreet en in de besluiten die genomen worden in uitvoering van dit decreet hebben steeds voorrang op de bepalingen in deze subsidieovereenkomst.

Afdeling 2. Wijzigingen

Art. 22. Bijsturingen en eventuele daaruit voortvloeiende wijzigingen van deze subsidieovereenkomst zijn mogelijk, op verzoek van elke partij en mits beide partijen akkoord gaan.

Opgemaakt als digitaal document dat iedere partij verklaart ontvangen te hebben.

Voor de Vlaamse Gemeenschap,
De Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

Voor Archiefpunt,

Voorzitter
Ann MARES

Coördinator
Yvon EIKENAAR